

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, dnia 19 kwietnia 2010 r.

**Pan
Wadim Tyszkiewicz
Prezydent Miasta
Nowa Sól**

LZG – 410-20-03/2010, P/09/074

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała realizację przez Urząd Miejski w Nowej Soli zadań wynikających z ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym² w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 15 marca 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 16 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w badanym zakresie, mimo stwierdzonych uchybień, niemających jednak istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

1. Zadania wynikające z ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym realizowane były w Urzędzie głównie przez Wydział Społeczno-Administracyjny. W regulaminie organizacyjnym Urzędu wskazano koordynatora tych zadań, którym był Pełnomocnik Prezydenta ds. społecznych.

Według danych na 31 grudnia 2009 r. Nową Sól zamieszkiwało od 200 do 240 osób pochodzenia romskiego, tj. 0,5% ogólnej liczby mieszkańców Miasta. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia przydzielenie Stowarzyszeniu Romów w Nowej Soli pomieszczeń na świetlicę socjoterapeutyczną dla dzieci romskich i polskich z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym, z zaburzeniami emocjonalnymi, mającymi trudności

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1071 ze zm.

² Dz.U. Nr 17, poz. 141, ze zm.

w nauce oraz zagrożonych uzależnieniem. W latach 2007-2009 Urząd przeznaczył 17.500 zł na wynagrodzenie osoby pochodzenia romskiego prowadzącej tę świetlicę.

Urząd gospodarnie i rzetelnie wykorzystał w 2007 r. dotację celową na realizację zadań w ramach wieloletniego „Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce”. Wydatkowano środki w wysokości 30.990 zł, z tego 28.490 zł z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. oraz 2.500 zł z Ministerstwa Edukacji Narodowej. Program obejmuje m.in. sprawy edukacji, walki z bezrobociem i problematyki mieszkaniowej Romów i ma być realizowany do końca 2013 r. Jego celem jest doprowadzenie do pełnego uczestnictwa Romów w życiu społeczeństwa obywatelskiego i zniwelowanie różnic dzielących tę grupę od reszty społeczeństwa. Jednak od 2008 r. zmniejszyła się aktywność Urzędu w realizacji „Programu”. Tymczasem z uzyskanych w toku kontroli NIK informacji od obu działających w Nowej Soli stowarzyszeń romskich wynikało, że oczekują od władz Miasta pomocy w sporządzaniu wniosków o dotacje oraz promowaniu kultury Romów w środowisku lokalnym, m.in. poprzez wspieranie wydawania czasopism przedstawiających kulturę i tradycje Romów. Zaangażowanie Miasta w rozwiązywanie lokalnych problemów romskich jest obowiązkiem wynikającym z przepisów art. 18 ust. 2 ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym.

2. W okresie objętym kontrolą w Nowej Soli funkcjonowały 2 szkoły podstawowe, realizujące – poza podstawowymi zadaniami szkolnymi – także zadania na rzecz uczniów deklarujących przynależność do mniejszości romskiej i łemkowskiej. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do organizacji edukacji uczniów mniejszości łemkowskiej. Natomiast kontrola przeprowadzona w Szkole Podstawowej nr 1 wykazała, że działania na rzecz wspomagania edukacji uczniów romskich podjęte zostały w szerszym zakresie dopiero w 2009 r., po wykazaniu uczniów romskich w Systemie Informacji Oświatowej i naliczeniu z tego tytułu gminie zwiększonej subwencji oświatowej. Do końca 2008 r. nie korzystano z możliwości uzyskania dodatkowych środków na wspieranie edukacji uczniów mniejszości etnicznych. Negatywna ocena NIK objęła organizowanie przez Szkołę niektórych imprez wyłącznie dla dzieci romskich („zielonej szkoły” w Karpaczu i Sianożętach; wycieczki do Krakowa, Zakopanego, Wieliczki i Oświęcimia; wyjazdu do kina w Zielonej Górze). Taka praktyka uniemożliwiała właściwe wykorzystanie doświadczeń z tych wyjazdów w procesie dydaktycznym. Ponadto wyjazdy te nie służyły integrowaniu uczniów romskich ze społecznością szkolną. Przeciwnie, ze względu na atrakcyjny charakter tych imprez, mogły one przyczyniać się do antagonizowania społeczności uczniowskiej.

Dopiero w 2009 r. Szkoła skorzystała z możliwości zatrudnienia osoby wspierającej edukację dzieci romskich. Podpisała także porozumienie ze Stowarzyszeniem Romów w Nowej Soli dotyczące współdziałania. Wcześniej nie przejawiała inicjatywy w zakresie współdziałania z organizacjami mniejszości etnicznej, chociaż obowiązek taki wynika z § 10 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r.³

Przedstawiając Panu Prezydentowi oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

aktywne włączenie się Urzędu w realizację „Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce” i umożliwienie tej grupie etnicznej pełniejsze uczestnictwo w życiu społeczności nowosolskiej.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag, a także wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.

Otrzymują:

1. Adresat

2. aa

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym (Dz. U. z 2007 r. Nr 214, poz. 1579)